

REGULAMENT PRIVIND POLITICA DE ACHIZIȚIE

I. Etapele activității de completare a colecțiilor

Achiziția este una dintre activitățile esențiale ale bibliotecii care asigură creșterea numărului volumelor, colecțiilor și îmbogățirea valorică și spirituală a bibliotecii. Constituirea, completarea, reînnoirea colecțiilor sunt obiectivele principale ale bibliotecii, în jurul cărora se desfășoară întreaga activitate a instituției. Colecțiile bibliotecilor trebuie să fie reprezentative, să răspundă nevoilor de învățământ și cercetare ale instituțiilor. Achiziția presupune următoarele etape: selecția, decizia de achiziție, achiziția propriu-zisă, înregistrarea și depozitarea.

Trebuie ținut cont de următoarele considerente în formarea și completarea fondului documentar:

- bugetul și resursele disponibile;
- specificul bibliotecii;
- statutul juridic al bibliotecii;
- mărimea, tipul acesteia în rețeaua documentară națională/internațională;
- serviciile oferite utilizatorilor;
- relațiile cu rețeaua documentară națională/internațională.

În procesul de selecție sunt importante următoarele criterii : autoritate, exactitate, imparțialitate, noutatea informației, puncte de vedere, gradul de aprofundare, adaptare generală, lungimea textelor, relevanță, interes, organizare, stil, calitatea estetică, aspecte tehnice, caracteristici fizice, aspecte complementare, raportul său cu colecțiile bibliotecii, preț.

Decizia finală de achiziționare a unui document va ține cont de echilibrul care trebuie să existe între propuneri și interese personale, pe de o parte și obiectivele generale ale instituției, pe de altă parte.

Pentru bibliotecă este absolut necesară construirea unei **politici de achiziție**. A duce o politică de achiziție presupune, atât să fi conștient de specificul colecției, cât și să-i fixezi limitele. Astfel, pentru fiecare sector de utilizare se poate determina numărul de exemplare din același titlu necesare pentru o parte a fondului, se pot determina reguli de achiziție de exemplare legate de cererea utilizatorilor. Iar, pentru întreaga bibliotecă se pune problema echilibrului general al colecțiilor considerate ca un tot, utilizându-se o ipoteză de acoperire a sferei de interes. Trebuie să adăugăm că, pentru ansamblul colecțiilor problema numărului de exemplare nu trebuie separată de cea a accesibilității documentelor.

Bogăția unei colecții se evaluează prin varietatea și disponibilitatea sa și nu numai prin numărul de documente pe care le deține. De asemenea, în încercarea de a constitui o colecție coerentă achizițiile trebuie să fie îmbinate cu eliminările.

Trebuie să se țină cont și de politica noutăților, ce constă în a prevedea în avans o mare cerere care este susceptibilă să intervină pentru anumite titluri chiar în momentul apariției în librării (utilizatorii preferă în mod evident noutățile).

Cumpărarea se realizează din fondurile destinate în acest scop (buget de achiziție). Biblioteca universitară depinde financiar de universitate, bugetul alocat achiziției este fixat de către conducerea universității și este distribuit pe categorii de documente în urma analizelor de oportunitate.

Coordonarea bugetului reprezintă cheia bunei funcționări a procesului de achiziție. Realizarea acestui buget ar trebui să urmărească o ordine diferită, fondată pe ritmul previzibil al achizițiilor.

Dezvoltarea colecțiilor bibliotecii se poate face prin toate sursele de completare, din alocații bugetare – finanțare de bază, finanțare complementară (granturi) și venituri proprii (ale bibliotecii și ale facultăților).

II. Politica de dezvoltare a colecțiilor

Biblioteca Centrală a Universității “Lucian Blaga” din Sibiu, fiind o bibliotecă enciclopedică, își fixează politica de dezvoltare a colecțiilor în funcție de structura procesului didactic și de nivelul cercetării științifice din mediul academic în care este integrată.

În primul rând, biblioteca strânge informații despre categoriile de beneficiari, pentru a determina cerințele și programele care să fie susținute de colecții.

Biblioteca Centrală a Universității “Lucian Blaga” din Sibiu identifică următoarele categorii de beneficiari:

- Studenți ai Universității “Lucian Blaga” din Sibiu (forma zi și ID)
- Studenți ai Academiei Forțelor Terestre “Nicolae Bălcescu” din Sibiu
- Studenți ai universităților particulare din Sibiu
- Studenți din programele de studii master
- Cursanți ai programelor de studii post-universitare
- Doctoranzi
- Cadre didactice universitare
- Cercetători și specialiști
- Angajați ai Universității “Lucian Blaga” din Sibiu

Ținând cont de structura organizatorică a Bibliotecii Centrale a Universității “Lucian Blaga” din Sibiu, unitatea centrală și cele 10 filiale, politica de dezvoltare a colecțiilor are în vedere acoperirea domeniilor specializate pentru bibliotecile filiale și dezvoltarea colecțiilor enciclopedice pentru unitatea centrală.

Prioritară în politica de dezvoltare a colecțiilor este asigurarea prin colecții a informațiilor necesare disciplinelor incluse în programele de învățământ și cercetare. O politică coerentă de dezvoltare a colecțiilor implică evaluarea colecțiilor actuale prin analiza detaliată a domeniului și delimitarea disciplinelor acoperite de acestea.

III. Etapele realizării activității de dezvoltare a colecțiilor bibliotecii

Activitatea de completare se realizează în colaborare permanentă cu celelalte compartimente, cu bibliotecile filiale și reprezentanții departamentelor din universitate

(specialiști, cercetători, cadre didactice). Totodată, acestea se orientează în funcție de schimbarea rețelei de învățământ, de distribuirea fondurilor financiare.

O primă etapă se referă la posibilitățile de informare asupra cerințelor și necesităților utilizatorilor. Cunoașterea cerințelor utilizatorilor din Biblioteca Centrală a Universității “Lucian Blaga” din Sibiu se bazează pe analiza următoarelor surse:

- Planurile editoriale și temele de cercetare științifică din cadrul facultăților;
- Bibliografiile facultative și obligatorii pentru fiecare disciplină;
- Caietele de sugestii aflate la compartimentul “Relații cu publicul”;
- Sugestiile personale ale cadrelor didactice (deziderate).

Contactul direct cu cadrele didactice ale universității noastre poate deveni cu atât mai interesant cu cât ei sunt chiar autorii de publicații sau se află în permanentă colaborare cu alți autori.

În scopul cunoașterii structurii planurilor de învățământ și cercetare, un instrument prețios de lucru în activitatea de informare îl constituie bibliografiile disciplinelor din planul de învățământ primite de la catedre.

A doua etapă constă în cunoașterea surselor de informare privind posibilitățile de completare a colecțiilor.

Cataloagele editoriale ce furnizează elemente utile identificării unei lucrări, anchetele sau planurile editoriale primite de la decanatele facultăților și de la Editura Universității “Lucian Blaga” din Sibiu sunt foarte importante pentru bibliotecă, ele furnizează informații despre viitoarea producție editorială, pe baza lor se realizează **precomenzile** pentru o perioadă de timp îndelungată, putându-se evita situația în care un titlu de interes pentru bibliotecă se epuizează fără a fi achiziționat. Importante sunt și mijloacele de informare curentă asupra producției editoriale, care semnalează publicațiile imediat după apariția lor (cataloage retrospective ale editurilor, reviste de informare bibliografică, bibliografii selective și critice)

IV. Achiziția propriu-zisă

Procurarea propriu-zisă a publicațiilor se face prin: cumpărare, schimb de publicații, donații, transfer, căi complementare, accesare de baze de date pe Internet.

Cumpărarea este principala cale de completare a colecțiilor.

La distribuirea fondurilor bănești se ține seama de structura bibliotecii, planul de învățământ și numărul studenților.

Întocmirea comenzilor se face la serviciul Dezvoltarea Colecțiilor pentru toate filialele, fie pe formulare tipizate, fie pe adrese de comandă. Comenzile poartă semnătura directorului bibliotecii și a șefului de birou și ștampila bibliotecii.

Achiziția se poate efectua direct de la producătorul de publicații, sau indirect printr-un furnizor intermediar specializat.

Achiziționarea prin cumpărare se face diferențiat pentru cărți și periodice.

Pentru periodicele românești cumpărarea se face pe bază de abonamente anuale, se întocmesc liste de comandă cuprinzând: numărul curent, numărul de catalog, titlul publicației, numărul de exemplare, valoarea. Pentru periodicele străine comanda se efectuează prin instituții intermediare, specializate în import-export de publicații, pe baza unei facturi proforma cu prețuri definitive.

Cumpărarea de documente electronice reprezintă pentru Biblioteca Centrală a Universității “Lucian Blaga” din Sibiu cea mai recentă și rapidă formă de furnizare a informațiilor celor interesați. Modalitățile de abonare pentru achiziționarea de reviste electronice sunt aceleași ca și pentru periodicele străine. Revistele electronice au următoarele avantaje: eliminarea reclamațiilor, rapiditatea furnizării informațiilor, posibilitatea ca aceeași publicație să fie consultată de mai multe persoane în același timp.

V. Alocăția bugetara destinată achiziției

În conformitate cu completarea, în acord cu art. 171 din Legea Învățământului, a sistemului de indicatori calitativi pentru finanțarea de bază, începând cu anul 2003, în conformitate cu rezoluția Consiliului Național al Rectorilor, cei 13 indicatori calitativi sunt structurați pe patru grupe, cu precizarea coeficienților de importanță a fiecărei grupe, astfel:

1. Indicatori privind calitatea procesului didactic (50% din influența indicatorilor IC1 – IC13, fără IC8)
2. Indicatori privind calitatea proceselor care influențează direct activitatea didactică (30% din influența indicatorilor IC1 – IC13, fără IC8);

3. Indicatori privind performanțele instituționale care influențează procesul didactic (20% din influența indicatorilor IC1 – IC13, fără IC8)
4. Nivelul performanței cercetării științifice : IC8 reprezintă 3% din finanțarea de baza

Noțiunea de indicator calitativ a fost introdusă pentru a exprima, în termeni matematici, faptul că alocațiile bugetare trebuie să evidențieze și costurile calității. În dimensionarea coeficienților de ponderare s-a urmărit realizarea atât a unui echilibru intern în cadrul sistemului de indicatori, cât și o cât mai atentă corelare a coeficienților de ponderare cu rolul fiecărui factor la asigurarea calității procesului didactic.

În acest sens, vă rugăm să aveți în vedere faptul că tot ce ține de dotarea bibliotecii (cărți, Cd-uri, reviste, manuale universitare) constituie un indicator calitativ (IC6b), ce face parte din prima mare grupă de indicatori privind calitatea procesului didactic, indicatori cu influență de 50% din totalul indicatorilor ,adică 4,85% din finanțarea de baza.

IC6 –reprezintă un coeficient calculat pe baza cheltuielilor efectuate pentru dotarea laboratoarelor si achiziția de publicații de profil pentru biblioteci si este cotate ca fiind 30% din influența indicatorilor privind calitatea procesului didactic, adică 0,3x 4,85 % =1,355 din finanțarea de bază.

Indicatorul IC6b reprezintă raportul procentual dintre cheltuielile pentru dotarea bibliotecilor și finanțarea de bază, cu ponderea de 1/3 din IC6 adică 0.485% din alocația bugetară totală, calculat conform relației:

$$IC6b = \frac{CB_{\text{buget}} + CB_{\text{ven.pr.}}}{FB_{\text{buget}}} \times 100$$

unde:

CB_{buget} – cheltuielile pentru biblioteci din alocațiile bugetare, în mil. lei;

$CB_{\text{ven.pr.}}$ – cheltuielile pentru dotarea bibliotecilor din venituri proprii, în mil. lei;

FB_{buget} – alocații bugetare, reprezentând, finanțarea de bază, în mil. lei.

Trebuie remarcat faptul ca achiziția constanta de publicații științifice are o influența semnificativă si asupra altor indicatori de calitate , in special asupra:

-IC8: nivelul performanțelor cercetării științifice (3% din finanțarea de baza)

-IC12: valoarea proiectelor de cercetare contractate (30% din influența indicatorilor de calitate a rezultatelor procesului didactic, adică $0,3 \times 1,94 = 0,582\%$)

În conformitate cu cele de mai sus, vă rugăm să supuneți aprobării senatului alocarea unui fond destinat achiziției de publicații de profil (cărți, cursuri universitare, abonamente periodice interne și internaționale) de 1% din finanțarea de baza, care se va distribui direct bibliotecii.

De asemenea, vă rugăm să solicitați conducerii facultăților din cadrul Universității “Lucian Blaga” din Sibiu alocarea unui fond de 2% din veniturile proprii, destinat de asemenea achiziției de publicații de profil (cărți, cursuri universitare, abonamente periodice interne și internaționale), acest fond, complementar, va fi utilizat pentru achiziționarea de publicații solicitate de fiecare facultate în conformitate cu procedura propusă în continuare.

Se va constitui astfel un buget al bibliotecii și se va ține o evidență strictă și un control al achiziției pe baza colaborării strânse dintre bibliotecarii de la compartimentul achiziției și conducerea fiecărei facultăți, și cu sprijinul Consiliului Științific al bibliotecii.

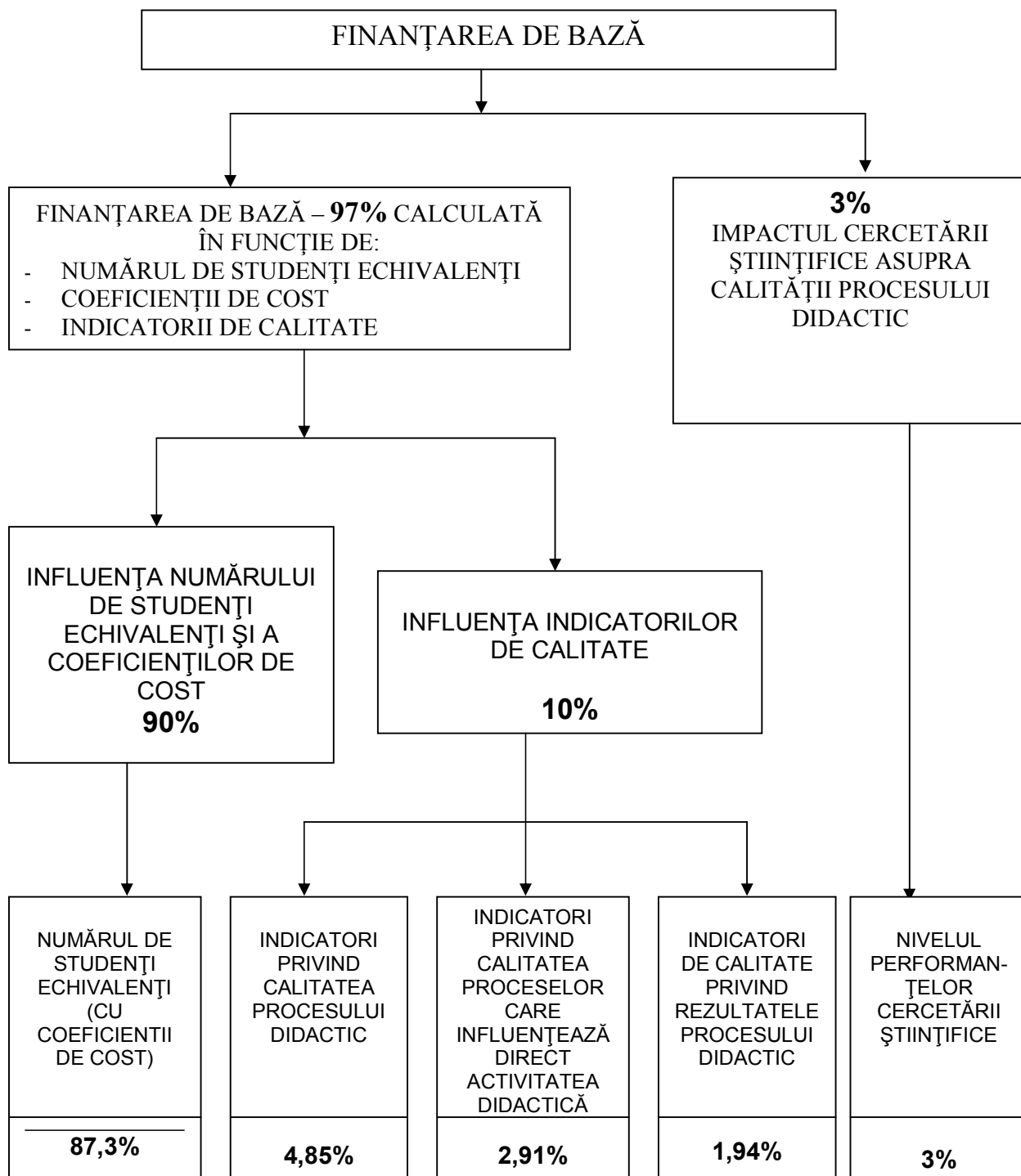

Fig.1 INFLUENȚA INDICATORILOR CANTITATIVI ȘI CALITATIVI ASUPRA
FINANȚĂRII DE BAZĂ

VI. Procedura de achiziție

Se vor constitui doua fonduri

Fondul A de 1% - din finanțarea de bază

Fondul B de 2% - din veniturile proprii ale fiecărei facultăți sau departament

Destinația fondului

Fondul A va fi destinat realizării achiziției de publicații apărute la edituri și efectuării abonamentelor interne și externe.

Fondul B va fi destinat cu prioritate, achiziției de volume publicate de cadrele didactice ale Universității “Lucian Blaga” din Sibiu și de cursuri necesare procesului didactic.

Constituirea fondului

- pentru fondul de tip A, Direcția Generală Administrativă va informa biblioteca despre suma destinată achiziției care-i revine din finanțarea de bază (imediat ce este cunoscuta finanțarea de bază).
- pentru fondul de tip B conducerea fiecărei facultăți, departament va informa conducerea bibliotecii asupra sumei estimate privind achiziția de publicații pentru următorul an universitar, sumă ce reprezintă 2% din veniturile proprii.
(Termen 15 octombrie)

La sfârșitul fiecărui an calendaristic biblioteca va trimite facultăților planurile editoriale ale diverselor edituri, ofertele de periodice, etc. împreună cu o estimare a sumei care revine facultății din fondul A.

Fondul A se va împărți astfel:

- 70 % pentru achiziția de cărți și realizarea de abonamente pentru publicații periodice

Această parte se va distribui pe facultăți în funcție de numărul de studenți echivalenți

- 30 % fond de rezervă

(Termen 1 decembrie)

Conducerile facultăților după consultarea catedrelor, vor transmite bibliotecii lista cu titlurile și numărul de exemplare ce urmează să fie achiziționate de bibliotecă în anul calendaristic următor.

Se va verifica condiția:

- suma totală solicitată să fie mai mică decât suma alocată facultății de către bibliotecă (sumele rămase disponibile pot fi folosite de facultate pentru solicitări ulterioare). *(Termen 15 ianuarie)*

Biblioteca va achiziționa respectivelor publicații pe măsură ce ele apar fără a mai solicita aprobări ulterioare și făcând cunoscute titlurile achiziționate prin buletinul bibliografic, care apare lunar și care va fi distribuit fiecărei catedre.

Datorită faptului că pot apărea pe piață și publicații care nu au apărut în planurile editoriale se constituie fondul de rezervă, pentru utilizarea căruia fiecare cadru didactic care dorește o publicație ce nu apare în planul editorial va completa un referat de achiziție (vezi anexa) care va fi aprobat de Consiliu Științific al bibliotecii.

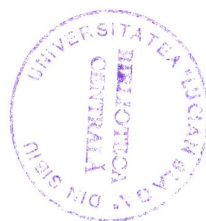
Fondul B

- șefii de catedră întocmesc planurile editoriale
- facultatea face o estimare a minimumului de volume ce trebuie achiziționate în anul universitar următor și transmite lista bibliotecii.

(Termen 15 noiembrie)

Conducerea facultății va verifica dacă suma totală calculată la un cost/pagina aprobată de Editura Universității “Lucian Blaga” din Sibiu, va fi mai mică decât contribuția de 2% din veniturile proprii ale facultății. Odată cu aprobarea listei de către bibliotecă, biblioteca va achiziționa respectivelor volume fără a solicita autorului obținerea nici unei aprobări suplimentare cu condiția ca prețul/pagină să nu fie mai mare decât prețul maximal estimat.

Prezenta procedură face parte din Regulamentul de organizare și funcționare a Bibliotecii Centrale a Universității “Lucian Blaga” din Sibiu, aprobat de către Senatul Universității “Lucian Blaga” din Sibiu.

Rh
Director bibliotecă
Rodica M. Volovici

Decan,

REFERAT DE ACHIZIȚIE

Subsemnatul.....cadru didactic la
Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu, Facultatea de
Solicit achiziționarea de către Biblioteca Centrala a Universității "Lucian Blaga" din Sibiu, a
unui număr deexemplare din următoarele publicații:

Menționez că aceste publicații sunt deosebit de necesare și utile în procesul didactic din
universitatea noastră, unui număr de cca. de studenți, proveniți de la facultatea
de....., publicația este cuprinsă în (plan editorial, bibliografie obligatorie,
bibliografie facultativă) a(catedrei, facultății, disciplinei).
Publicațiile pot fi achiziționate prin comandă fermă de la:

Șef catedră,

Solicitant,

Data

Semnătura